

Skien, 14.09.18

Innspill til ny folkehelsemelding

Folkehelsen handler om livet vi lever, og påvirkes både av gener, livsstil, oppvekstvilkår, nærmiljø og samfunnsstrukturer lokalt, nasjonalt og globalt. Tiltak for å bedre folkehelsen fordrer brede og mangfoldige innsatser på alle områder som får innvirkning på folks helse, ikke bare ved å tilrettelegge for den enkeltes muligheter til å ta gode valg for sin egen helse, men også ved at samfunnet er organisert på en slik måte at den enkelte har reelle muligheter til å ta disse gode valgene.

Kompetansesenter rus – region sør (KoRus – Sør) ønsker å komme med noen innspill til folkehelsemeldingen, knyttet til vårt fagfelt.

Alkohol er globalt den syvende største risikofaktoren for død og tap av friske levekår, og det finnes ingen sikker nedre grense for forbruk som reduserer risikoen for helse. All alkoholbruk har negativ betydning for helsen (Griswold et al, 2018). Dette er en utfordring som bør få et enda større fokus i den nye folkehelsemeldingen. I tidligere Folkehelsemelding (2014 – 2015) ble det satt fokus på en ansvarlig alkoholpolitikk, og KoRus – Sør vurderer at dette perspektivet bør **opprettholdes og styrkes**. Kommunene trenger fortsatt jobbe med å ta ut potensialet for å styrke folkehelsen som ligger i alkohollovgevingen, blant annet ved å fokusere på folkehelseperspektivet i sine alkoholpolitiske handlingsplaner. Etter våre erfaringer er det fortsatt de næringsmessige hensyn som vektet sterkest i den praktiske politiske behandlingen av lokal alkoholpolitikk.

Et formalisert samarbeid rundt alkoholpolitikk, inkludert folkehelse og forebygging, bør etableres i alle kommuner (eks. i form av tverrfaglige alkoholpolitiske samarbeidsfora, Politiråd) Med tanke på både akutte og langtids skadevirkninger som kan oppstå som følge alkoholbruk, bør det ytterligere sikres at både salg- og skjenking av alkohol skjer på en forskriftsmessig måte, for eksempel med krav om Ansvarlig vertskaps-opplæring for alle som selger og skjenker alkohol.

Regionale og kommunale folkehelseplaner bør i enda større grad fokusere på hvordan man på regionalt og lokalt plan kan innrette innsatser for å begrense skadevirkningene av alkoholbruk ved å redusere tilgjengelighet og etterspørsel. Program for folkehelse skal bidra til å integrere psykisk helse som del av det lokale folkehelsearbeidet og fremme lokalt rusforebyggende arbeid blant barn og unge. Tiltak og forskning på hva som er godt rusforebyggende arbeid bør styrkes i denne satsingen.

Utover dette bør det fortsatt jobbes med å styrke rusforebygging på universelle arenaer som arbeidsliv og skole/utdanning. Det bør fortsatt være et uttalt mål at flest mulige ansatte i privat og offentlig sektor

omfattes av en rusmiddelpolitikk, slik regjeringen sluttet opp om i opptrappingsplanen for rusfeltet (2015-2016) og i tidligere folkehelsemelding.

KoRus – Sør anser det også viktig å iverksette tiltak rettet mot en meningsfull og god aldring som en buffer mot et er kjent økende rusmiddelbruk i aldersgruppen. Alt som kan bidra til god helse og godt funksjonsnivå hos de eldre vil pga. den demografiske utviklingen få stor betydning for befolkningens totale folkehelsebilde, ikke bare for dette alderssegmentet isolert.

Vennlig hilsen

KoRus - Sør



Anne – Cathrine Utsigt
Virksomhetsleder



Eli Marie Wiig
Teamleder



Nina Sterner
Rådgiver